

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 10-06-2020 r.

**Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław Trociuk**

II.519.726.2020

**Pan
Nadinspektor Paweł Dobrodziej
Komendant Stołeczny Policji
ul. Nowolipie 2
00-150 Warszawa**

Szanowny Panie Komendancie

Do Rzecznika Praw Obywatelskich w dniu 9 czerwca 2020 r. zwrócił się Pan adw. _____ z prośbą o podjęcie działań w związku z zatrzymaniem przez stołeczną Policję p. _____, w dniu 8 czerwca 2020 r., ponieważ – jak podał Wnioskodawca - zatrzymanej uniemożliwiono kontakt z adwokatem, uzasadniając to „brakiem wykonywania czynności procesowych z jej udziałem”.

W ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich, obowiązujące przepisy w tym art. 245 § 1 k.p.k. nie pozostawiają wątpliwości co do tego, że zatrzymanemu należy niezwłocznie umożliwić nawiązanie w dostępnej formie kontaktu z adwokatem lub radcą prawnym, a także bezpośrednią z nimi rozmowę. Nie ma przy tym żadnego znaczenia, czy w danym momencie są wykonywane lub planowane czynności procesowe z jego udziałem.

Prawo zatrzymanego do kontaktu z prawnikiem wynika także z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/48/UE z dnia 22 października 2013 r. w sprawie prawa dostępu do adwokata w postępowaniu karnym i w postępowaniu dotyczącym europejskiego nakazu aresztowania oraz w sprawie prawa do poinformowania osoby trzeciej o pozbawieniu wolności i prawa do porozumiewania się z osobami trzecimi i organami konsularnymi w czasie pozbawienia wolności.

Kwestia implementacji tej dyrektywy była przedmiotem wystąpień Rzecznika Praw Obywatelskich do Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego. Uzyskiwane przez Rzecznika odpowiedzi nie w pełni rozwiały wątpliwości co do pełnego zakresu implementacji powołanych przepisów Unii Europejskiej do prawa krajowego. Warto jednak w tym miejscu przytoczyć fragment odpowiedzi Ministra z dnia 4 listopada 2019 r. na ostatnie wystąpienie Rzecznika, w którym stwierdza się między innymi, że *„Przypadki, gdy adwokat nie jest zapewniany przed przesłuchaniem, nie wynikają z ułomności przepisów, lecz niewłaściwej praktyki ich stosowania. Ponieważ chodzi tu przede wszystkim o niewłaściwe stosowanie prawa przez funkcjonariuszy Policji, kwestia leży poza kompetencjami Ministra Sprawiedliwości.”* (por. <https://www.rpo.gov.pl/sprawy-generalne/szczegoly.php?pismo=1767372&sygnatura=II.5150.9.2014>)

Ponadto, w sprawie tej wątpliwości Rzecznika budzą opisane w mediach okoliczności zatrzymania Pani . Jak bowiem wynika z tych informacji, do jej zatrzymania doszło po upływie blisko dwóch tygodni od zdarzenia będącego przedmiotem sprawy, wieczorem. Zatrzymaną zakuto w kajdanki.

W związku z powyższym, zwracam się z uprzejmą prośbą o przedstawienie Rzecznikowi Praw Obywatelskich wyjaśnień dotyczących zatrzymania Pani w szczególności zaś, jakie okoliczności faktyczne i prawne stanowiły podstawę do podjęcia decyzji o zatrzymaniu, ze szczególnym uwzględnieniem, które z przesłanek zatrzymania wymienione w art. 244 § 1 k.p.k. znalazły zastosowanie w tym przypadku.

Ponadto, proszę uprzejmie o odniesienie się do zarzutu Wnioskodawcy dotyczącego odmowy umożliwienia zatrzymanej kontaktu z adwokatem oraz do kwestii podstaw prawnych i adekwatności środków przymusu bezpośredniego zastosowanych wobec zatrzymanej.

Będę również zobowiązany za nadesłanie kopii protokołu zatrzymania oraz informację, czy zatrzymana złożyła zażalenie na zatrzymanie a także o dalszym biegu prowadzonego w jej sprawie postępowania.

Niezależnie od tego, w związku z sygnałami w mediach (np. <https://oko.press/kajdanki-za-plakaty-o-szumowskim-zatrzymanie-drugiej-osoby-film/>) uprzejmie proszę o przedstawienie informacji, czy w przedmiotowej sprawie Policja

dokonała innych zatrzymań, jakie były podstawy faktyczne i prawne tych zatrzymań oraz czy, jaki i na jakiej podstawie faktycznej i prawnej w trakcie czynności stosowane były wobec zatrzymanych środki przymusu bezpośredniego. Proszę także o wskazanie, czy w trakcie zatrzymania i przeszukania nastąpiło zatrzymanie rzeczy; jeśli tak, jakiego rodzaju były to rzeczy i czemu służyło zatrzymanie tych rzeczy.

W odniesieniu do wszystkich zatrzymań proszę o wskazanie, jak długo trwało faktyczne pozbawienie wolności zatrzymanych.

Do wiadomości:

Z poważaniem

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/